

Večstopenjska šola pri Sv. Jakobu

PRAVILNIK ZA PREPREČEVANJE MEDVRSTNIŠKEGA NASILJA IN SPLETNEGA NASILJA V ŠOLI

Pravilnik je odobril Šolski svet svet na seji dne 30.10.2025.

UVODNE BESEDE

Z razvojem novih tehnologij, širjenjem elektronske in spletne komunikacije ter njeno razširjenostjo med najstniki in mladostniki je medvrstniško nasilje prevzelo prikrite in nevarne oblike spletnega medvrstniškega nasilja, ki zahtevajo uvedbo novih in učinkovitejših orodij za boj proti njemu. Dejanja medvrstniškega nasilja in spletnega medvrstniškega nasilja so vse bolj izraz pomanjkanja strpnosti in nesprejemanja drugega, ki ga pogosto iz različnih razlogov identificirajo kot "drugačnega". V nekaterih primerih so žrtve lahko zelo krhke in nemočne osebe. Oblike nasilja, ki jih doživljajo, se lahko gibljejo od dejanskega fizičnega ali verbalnega ustrahovanja do ponižujoče in boleče socialne izolacije.

Šola in družina lahko igrata ključno vlogo pri širjenju miselnega in kulturnega odnosa, ki raznolikost vidi kot bogastvo in izobražuje o sprejemanju, zavedanju drugega, občutku skupnosti ter kolektivni odgovornosti. Prava varnost ni toliko v izogibanju problematičnim situacijam – orodja in tehnologije niso krive in ne gre za represivno delovanje le-teh, temveč je treba zagotoviti informacijsko, osveščevalno in izobraževalno delo, da se zagotovi pravilno vedenje na spletu, ki ga je treba dojemati kot "življenjsko okolje", ki lahko oblikuje tako kognitivne kot čustvene in socialno-relacijske izkušnje.

V okviru šolskega okolja se družbena omrežja in podobna orodja lahko uporabijo kot veljavna in učinkovita komunikacijska sredstva tako za širjenje učnih gradiv kot tudi za merjenje zadovoljstva učencev s šolskimi dejavnostmi ter za osveščanje o pravilni uporabi spleta. V ta namen šola spodbuja izobraževalne in informativne ukrepe, namenjene preprečevanju in boju proti vsaki obliki nasilja in zlorab na spletu, pri čemer se osredotoča na izobraževanje mladine, učiteljev in družin.

Projektna usmeritev, povezana z varstvom informacijske varnosti in bojem proti spletnemu medvrstniškemu nasilju, mora delovati na dveh vzporednih ravneh: na ravni tehnološkega znanja in na ravni poznavanja psihopedagoških problematik.

0. 1. SPLOŠNE SMERNICE

Starši in šole lahko podpirajo otroke in mladostnike tako, da jih informirajo o posledicah njihovega vedenja na spletu ter o načinih zaščite pred spletnim nasilništvom, pri čemer jih učijo kritičnega in odgovornega ravnanja z lastnimi in tujimi osebnimi podatki. Z iskanjem svojega imena na internetu (t. i. »egosurfing«) lahko na primer pridobijo informacije o kontekstu, v katerem se njihovo ime pojavlja, in o objavljenih slikah sebe. Vsakdo, ki posreduje osebne podatke ali objavlja slike na blogih, družbenih omrežjih ali forumih, se lahko izpostavi kot morebitna tarča. Za zaščito je pomembno, da se posameznik vedno vede spoštljivo (upoštevata pravila netikete), ne objavlja občutljivih osebnih podatkov ali slik, ki bi ga lahko spravile v zadrego, ohranja le osebne stike in zaščiti svojo zasebnost z varnimi nastavitvami.

Varovanje varnosti mladih na spletu je za šolo prednostna naloga. Da bi razvila strategije za preprečevanje in boj proti spletnemu nasilništvu ter spodbujala ustrezne vzgojno-izobraževalne ukrepe, šola spodbuja poznavanje in širjenje osnovnih pravil spletne komunikacije in vedenja, kot so:

- **Netiketa** – izraz, ki združuje angleško besedo *network* (omrežje) in francosko *étiquette* (lepo vedenje). Gre za niz neformalnih pravil, ki določajo ustrezno vedenje uporabnikov interneta, zlasti pri komunikaciji z drugimi preko newsgroupov, e-poštних seznamov, forumov, blogov, družbenih omrežij ali e-pošte.
- **Pravila pravilne uporabe spletnih storitev** (npr. varno brskanje po spletu, izogibanje tveganim spletnim stranem, neogrožanje delovanja omrežja in naprav z zlonamernimi programi, virusi, malwareom ipd.).
- **Opozorila glede pomembnosti pozornega branja politik zasebnosti**, tj. dokumentov, ki podrobno opisujejo način upravljanja in obdelave osebnih podatkov uporabnikov ter obiskovalcev spletnih strani in družbenih omrežij s strani podjetij.
- **Izgradnja pozitivnega spletnega ugleda (web-reputation).**
- **Pravila uporabe mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav v šoli.**
- **Osveščanje o psihofizičnih učinkih razširjenih pojavov, kot so:**
  - *Vamping* – ostajanje buden ponoči zaradi brskanja po spletu;
  - *Nomofobija (No-mobile fobia)* – strah pred tem, da bi ostali brez telefona;
  - *Phubbing (Phone + Snubbing)* – ignoriranje drugih med socialnimi interakcijami zaradi uporabe pametnega telefona;
  - *F.O.M.O. (Fear of Missing Out)* – strah pred tem, da bi zamudili pomembne dogodke ali informacije na spletu.

1. NORMATIVNI SKLICI

- 3., 33. in 34. člen italijanske ustave;
- 331., 361., 378., 494., 572., 580., 581., 582., 594., 595., 600., 605., 609., 610., 612., 613., 624., 628., 629., 635., 643. člen italijanskega kazenskega zakonika;
- 2043., 2047. in 2048. člen italijanskega civilnega zakonika;
- Zakonski odlok št. 196/2003, 167. ter člen;
- Direktiva MIUR št. 16 z dne 5. februarja 2007, ki določa "Smernice in državni ukrepi za preprečevanje in boj proti nasilju";
- Direktiva MPI št. 30 z dne 15. marca 2007 o "Smernicah in navodilih glede uporabe mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav med poukom, disciplinskih postopkih ter dolžnosti nadzora in soodgovornosti staršev in učiteljev";
- Direktiva MPI št. 104 z dne 30. novembra 2007 o "Smernicah in pojasnilih glede veljavne zakonodaje za varstvo zasebnosti, zlasti v zvezi z uporabo mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav v šolskih skupnostih za zajemanje in/ali razširjanje slik, posnetkov ali zvočnih zapisov";
- Direktiva MIUR št. 1455/06;
- Predsedniška odloka 249/98 in 235/2007, ki določata "Statut dijakinj in dijakov";
- Ministrske smernice iz leta 2015, posodobljene leta 2017, za preprečevanje in boj proti nasilništvu in spletnemu nasilništvu;
- Zakon št. 107/2015, člen 7, "Reforma nacionalnega izobraževalnega sistema in pooblastilo za reorganizacijo veljavnih zakonodajnih določb";
- Zakon št. 71/2017, "Določbe o varstvu mladoletnikov za preprečevanje in boj proti spletnemu nasilništvu";

- Smernice za preprečevanje in boj proti medvrstniškemu nasilju in spletnemu medvrstniškemu nasilju (min. okrožnica prot. 18 z dne 13. januarja 2021);
- Min. okrožnica prot. 482 z dne 18. februarja 2021 za preprečevanje in boj proti medvrstniškemu nasilju in spletnemu medvrstniškemu nasilju – posodobitev 2021 – za vse šolske ustanove;
- Min. okrožnica, prot. 774 z dne 23. marca 2021, "Spletno usposabljanje na platformi ELISA za šolske referente za nasilništvo in spletno nasilništvo, skupine proti medvrstniškemu nasilju in za ravnatelje za sistematičen in integriran pristop k preprečevanju medvrstniškega nasilja in spletnega medvrstniškega nasilja" – šolsko leto 2020/2021;
- Predsedniški odlok št. 81 z dne 13. junija 2023;
- Zakon št. 70 z dne 17.5.2024;
- Hišni red in Vzgojno-Izobraževalna ponudba o soodgovornosti, ki ju je sprejel zavodski svet;
- Ustanovitev skupine proti medvrstniškemu nasilju in spletnemu medvrstniškemu nasilju in imenovanje referentov za preprečevanje tozadavnega nasilja.

2. SPLOŠNA NAČELA

Ta pravilnik določa merila za preprečevanje in boj proti pojavom medvrstniškega nasilja in spletnega medvrstniškega nasilja z vzpostavitvijo sistema za obvladovanje teh pojavov, ki omogoča soočanje in zatiranje teh pojavov s preventivnimi ukrepi, identifikacijo in zmanjšanjem kršitev pravil ter spodbujanjem kritične in odgovorne rabe družbenih omrežij in medijev. Cilj je ustvariti "varno in mirno" učno okolje, kjer lahko vsi učenci sprejemajo in spoštujejo "različnost" ter postanejo odgovorni in dejavni odrasli člani družbe.

Splošna načela, ki jih mora šola upoštevati, so določena v predsedniških odlokih št. 249/1998 in št. 235/2007:

- **1. člen:** Šola je prostor izobraževanja in vzgoje prek študija, ki prispeva k kulturni in civilni rasti dijakinj in dijakov ter spodbuja njihovo vključevanje v civilno družbo.
- **2. člen:** Šola je skupnost dialoga, raziskovanja in socialnih izkušenj, ki temelji na demokratičnih vrednotah in spodbuja celostno osebnostno rast. Vsak član šolske skupnosti, z enakim dostojanstvom in v okviru različnih vlog, sodeluje pri zagotavljanju državljanske vzgoje, uresničevanju pravice do izobraževanja ter razvijanju potencialov vsakega posameznika v skladu z načeli ustave in pravnega reda države.
- **3. člen:** Življenje v šolski skupnosti temelji na svobodi izražanja, misli, vesti in veroizpovedi ter na medsebojnem spoštovanju vseh njenih članov, ne glede na starost ali status, ob zavračanju vseh ideoloških, socialnih in kulturnih ovir.
- **4. člen:** Disciplinski ukrepi imajo vzgojni namen in so usmerjeni v krepitev občutka odgovornosti ter obnovitev korektnih odnosov v šolski skupnosti, pa tudi v rehabilitacijo učenca skozi socialne, kulturne in druge dejavnosti v korist šolske skupnosti (1. člen, 2. odstavek, DPR 235/2007).

3. DEFINICIJE

3.1. MEDVRSTNIŠKO NASILJE

Ponavljajoče se agresije ali nadlegovanja s strani posameznika ali skupine oseb na škodo ene ali več žrtev, z namenom povzročanja občutkov tesnobe, strahu, izolacije ali izključenosti.

To se lahko izvaja s ponižujočimi dejanji ali vedenjem, pritiskom in fizičnim ali psihološkim nasiljem, spodbujanjem k samomoru ali samopoškodovanju, grožnjami ali izsiljevanjem, krajo ali uničenjem lastnine, žaljenjem ali zasmehovanjem. Nasilništvo se lahko nanaša tudi na raso, jezik, vero, spolno usmerjenost, politično prepričanje, fizični videz ali osebne in socialne razmere žrtve.

Povzročitelj/ica nasilja

Običajno je fizično ali socialno močnejši in bolj priljubljen med vrstniki. Ima potrebo po moči in samopotrditvi, težave s samokontrolo in spoštovanjem pravil. Pogosto je agresiven ne samo do vrstnikov, ampak tudi do odraslih (staršev in učiteljev) ter ima nizko zavedanje posledic svojih dejanj, ne občuti krivde.

Spremljevalni povzročitelji nasilja

povzročitelj nasilja evo vedenje pogosto podpira skupina spremljevalcev (ali pasivnih povzročiteljev nasilja), ki mu nudijo podporo, tudi če neposredno ne sodelujejo v nasilnih dejanjih.

Žrtev

Je bolj plašen in šibek sošolec v primerjavi z vrstniki in še posebej z povzročiteljem nasilja. Je anksiozen, negotov, ima nizko samopodobo in težko sklepa prijateljstva.

Žrtev je lahko:

- pasivna: trpi nasilje, pogosto povezano s fizičnim videzom, vero ali spolno usmerjenostjo. Pogosto zanika problem in pasivno sprejema, kar se mu dogaja;
- izzivalna: išče pozornost povzročitelja nasilja z nadležnim ali izzivalnim vedenjem, pogosto pa jo negativno obravnava celoten razred.

Opazovalci

To so osebe, ki v večini primerov ne posredujejo zaradi strahu, da bi postale naslednje žrtve, ali zaradi ravnodušnosti.

Značilnosti medvrstniškega nasilja

Medvrstniško nasilje ni zgolj slaba šala ali prepir med sošolci. Šala je namenjena skupnemu zabavanju in ne ponižanju posameznika, medtem ko so prepiri epizodni konflikti med enakopravnimi osebami.

Da lahko govorimo o nasilništvu, morajo biti prisotne naslednje značilnosti:

- namen (intencionalnost) – povzročitelj nasilja namerno in načrtno izvaja nasilje, da bi pridobil korist (prisilil k uslugam ali odvzel denar), dosegel večji ugled ali osebno zadovoljstvo;
- dolgotrajnost (vztrajnost v času) – povzročitelj nasilja ponavlja svoja dejanja tedne, mesece ali leta;

- neenakost moči (asimetrija v odnosu) – obstaja neravnovesje moči med povzročiteljem nasiljem in žrtvijo; žrtev se ne more braniti in se boji maščevanja ali povračilnih ukrepov, če prijavi nasilništvo.

Medvrstniško nasilje lahko poteka na različne načine:

- neposredno fizično ali verbalno: vključuje neposredne napade na žrtev, kot so kraje predmetov, ustrahovanje, pretepi, izsiljevanje denarja itd.;
- posredno nasilništvo: škoduje žrtvi prek njenih odnosov z drugimi, na primer z izključitvijo iz skupine, socialno izolacijo, širjenjem govoric in obrekovanjem.

3. 2. SPLETNO MEDVRSTNIŠKO NASILJE

Vsaka oblika agresije, omalovaževanja, obrekovanja, kraje identitete, žalitev, izsiljevanja ali nezakonite obdelave osebnih podatkov mladoletnika pa tudi širjenje spletnih vsebin, katerih namen je osamiti ali osmešiti mladoletnika ali skupino mladoletnikov (Zakon št. 71/2017).

Značilnosti spletnega medvrstniškega nasilja

Obstajajo nekateri elementi, ki spletno nasilništvo razlikujejo od tradicionalnega nasilništva:

- anonimnost: spletni povzročitelj nasilja se pogosto skriva za lažnimi imeni ali vzdevki, saj meni, da ga ni mogoče izslediti;
- odsotnost neposrednega odnosa med žrtvijo in povzročiteljem nasilja: žrtve se težje branijo, saj pogosto sploh ne vedo, kdo jih nadleguje;
- pomanjkanje čustvenega odziva: ker povzročitelj nasilja ne vidi reakcije žrtve, se ne zaveda v celoti škode, ki jo povzroča. To zmanjšuje njegovo zadržanost in stopnjo samonadzora;
- neomejeno občinstvo: število ljudi, ki lahko spremljajo spletno nasilništvo, je praktično neomejeno. Širjenje vsebine na spletu je neobvladljivo in ne omejeno na določeno skupino ljudi.

Vrste spletnega medvrstniškega nasilja

Obstaja več vrst spletnega medvrstniškega nasilja¹:

- Žaljiva sporočila (*flaming*) in komentarji – žaljenje, zmerjanje ali posredovanje sovražnih vsebin, usmerjenih v točno določeno osebo.
- Izključevanje iz skupin (*exclusion*) – skupina vrstnikov izloči vrstnika iz skupine na družabnem omrežju ali v aplikaciji za sporočanje ali pa mu prepreči vstop. V skupini se o njem pogovarjajo, o čemer ga informirajo. Vzrok za izključitev je lahko drugačnost.
- Ustvarjanje sovražnih skupin – posamezniki ustvarijo skupino, v katero vabijo druge z namenom širjenja sovraštva proti posamezniku ali drugi skupini posameznikov.
- Lažni profili – ustvarjanje lažnega profila žrtve na družbenih omrežjih in v njenem imenu objavljanje vsebin, ki to osebo spravljajo v zadrego ali jo ponižujejo. Druga možnost je uporaba lažnega profila za prevare ali žaljenje drugih in s tem ocrnitev žrtve.
- Deljenje intimnih posnetkov – objavljanje, razpošiljanje, deljenje golih fotografij ali intimnih posnetkov žrtve prek spleta brez njenega dovoljenja.

¹ <https://safe.si/nasveti/spletno-in-mobilno-trpincenje/spletno-nasilje>.

- Fotografiranje in snemanje ter objavljane posnetkov brez dovoljenja – fotografiranje je poseg v zasebnost posameznika in tega brez dovoljenja po zakonu ne smemo izvajati. Enako velja za objavo posnetkov na družabnih omrežjih ali drugje na internetu. Fotografije nekoga drugega brez njegovega dovoljenja ne smemo objaviti ali deliti preko aplikacij za sporočanje (npr. Snapchat, Instagram, WhatsApp,...).
- Prikrito fotografiranje - gole ali spolne slike, ki so posnete brez dovoljenja (slikanje na ulici 'pod krilom', v dekolte, na straniščih ipd.)
- Predelave fotografij na žaljiv način – žaljiva predelava fotografije ali video posnetka z namenom ponižanja, posmehovanja osebi na posnetku.
- Predelave posnetkov v gole/pornografske - uporaba različnih programov, aplikacij za predelavo slik ali videov osebe v gole ali pornografske posnetke
- Žaljivi memi² - ustvarjanje memov s fotografijami, podatki vrstnika z namenom žaljenja, posmehovanja, poniževanja. Zloraba zaupanja – storilec na internetu javno ali v zaprti skupini razkrije zasebne informacije, ki mu jih je žrtev zaupala v prepričanju, da jih ne bo delil z drugimi.
- Obrekovanje – storilec širi neresnice (laži) o nekom po družabnih omrežjih, preko aplikacij za sporočanje itd.
- Trpinčenje zaradi dejanske ali domnevne spolne identitete ali spolne usmerjenosti - izključevanje, zbadanje, žaljenje osebe prek spleta na podlagi njene spolne usmerjenosti ali spolne identitete
- Avtiranje na spletu (*outing*) - javno spletno razkrivanje spolne usmerjenosti ali spolne identitete osebe brez njene privolitve
- Vdiranje v profile/račune – vdiranje (hekanje) v spletne profile žrtve na družbenih omrežjih ali račune elektronske pošte in podobno. Gre za kazniv poseg v zasebnost in bi ga lahko primerjali z vlomom v stanovanje.
- Kraja gesel – storilec pridobi geslo žrtve za dostop do elektronske pošte, mobilnega telefona, računov na družbenih omrežjih ipd. brez vednosti žrtve.
- Spletno zalezovanje (*cyberstalking*) – gre za ponavljajoče se, dolgotrajnejše, neželene kontaktiranje, spremljanje žrtve prek spleta (družbenih omrežij, forumov, klepetov ipd.), lahko tudi v kombinaciji s fizičnim zalezovanjem.
- Spolno nadlegovanje (*sexting*) - uporaba digitalnih tehnologij za različne oblike s strani žrtve neželene komunikacije, nagovarjanja, komentiranja in vedenja seksualne narave.
- Spolno sramotenje - stigmatiziranje osebe zaradi njenega videza, vedenja (zlasti spolnega) in zmerjanje z neprimernimi izrazi.
- Grožnje – grožnje preko sporočil ali javnih objav, v skrajnem primeru se pojavljajo tudi grožnje s smrtjo, spolnim nasiljem, posilstvom.
- Izsiljevanje – pošiljanje izsiljevalskih sporočil, v katerih storilec od žrtve nekaj zahteva. Zelo pogosto je izsiljevanje za gole oz. intimne posnetke ali denar.
- Izsiljevanje z intimnimi posnetki (*sextortion*) - povzročitelj/ica (s preslepitvijo) pridobi intimne posnetke žrtve ali jih žrtev sama pošlje ali so nastali v njuni pretekli zvezi in nato grozi, da bo te posnetke objavil/-a, če mu/ji žrtev ne pošlje denarja (bolj pogosto pri žrtvah moškega spola) ali še več takšnih posnetkov ali spolne usluge (pogostejše pri žrtvah ženskega spola) ali znova vzpostavi intimno zvezo z njim/njo.
- Trolanje – objavljane žaljivih, sovražnih in provokativnih (izzivalnih) sporočil v spletnih skupnostih in klepetih z namenom provociranja ali pritegovanja pozornosti.

² Mem je obdelana fotografija ali GIF-animacija z dodanim besedilom, ki naj bi bilo smešno ali norčavo. Za mem se pogosto uporabijo fotografije z interneta brez vedenja ali privolitve upodobljenih oseb.

- Spletno blatenje (*doxing*) – pridobivanje osebnih podatkov neke osebe na spletu (tudi s hekanjem) in nato razkrivanje, javno objavljane teh podatkov, ne da bi ta oseba to dovolila. Končni cilj je množično nadlegovanje te osebe prek družbenih omrežij, elektronske pošte, celo na domačem ali službenem naslovu s strani vseh, ki vidijo te podatke.
- *Happy slapping* - objavljanje posnetkov nasilja, kjer nekdo napade žrtev, drugi to snemajo, posnetek pa potem objavijo na spletnih straneh, kot je YouTube in tako znova viktimizirajo žrtev.
- Pošiljanje nasilnih ali grozljivih fotografij in videoposnetkov – prizori nasilja in strašljivi prizori imajo lahko na prejemnika zelo močan negativen vpliv, ki se lahko pokaže tudi v obliki nočnih mor in strahu.
- Pošiljanje spolnih vsebin - gre za pošiljanje lastnih seksualno eksplicitnih slik ali posnetkov ali pornografskih slik ali posnetkov, ki s strani prejemnika/ce niso zaželeni oz. v prejemanje ni privolil/a
- Prepošiljanje verižnih pisem in sporočil – večina verižnih pisem in sporočil, ki se širijo, je narejena z namenom, da prejemnika prestrašijo. Čeprav gre za neresnične zapise, pa se marsikdo takšne vsebine prestraši.
- Spletni izzivi – izzivi, kjer se zahteva, da nekdo počne nekaj ponižujočega ali celo nevarnega, to pa običajno posname in posnetke deli na spletu.
- Spletno spolno napeljevanje otrok (*grooming*) – navezovanje stikov z otroki prek spleta z namenom spolne zlorabe.
- Spletno zaslužnjevanje - z vdorom v digitalne naprave prestrezanje in zlorabljanje zasebnih informacij, sledenje zasebnim komunikacijam ipd.

4. ODGOVORNOST ŠOLSKEGA OSEBJA, UČENCEV, DIJAKOV IN STARŠEV

Vsi na Večstopenjski šoli pri Sv. Jakobu jasno in določno izjavljamo, da je kakršna koli oblika nasilja, medvrstniškega nasilja, zlorabe moči, ustrahovanja in spletnega ustrahovanja nesprejemljiva. S svojimi pravilniki, dogovorom o soodgovornosti in vzgojnimi strategijami, usmerjenimi v izgradnjo pozitivnih socialnih odnosov, šola vključuje celotno izobraževalno skupnost v delo na področju preprečevanja problematičnega vedenja, izboljšanja šolskega ozračja in podpore celotni šolski skupnosti v težavah. Zato:

Ravnatelj/ica

- Določa in imenuje odgovorne osebe ter ekipo za preprečevanje medvrstniškega nasilja in spletnega medvrstniškega nasilja.
- Vključi v TVIP (triletni načrt vzgojno-izobraževalne ponudbe) izobraževalne tečaje o preprečevanju nasilništva in spletnega nasilništva, namenjene učiteljem, osebju in staršem.
- V prizadevanja za preprečevanje nasilništva vključi celotno šolsko skupnost, še posebej digitalnega animatorja in digitalno ekipo, pri čemer izpostavi varno uporabo interneta v šoli.
- Spodbuja osveščanje o (spletnem) medvrstniškem nasilju in tveganjih na spletu z vključevanjem lokalnih ustanov, društev in drugih šol ter sodelovanjem učencev, učiteljev, staršev in strokovnjakov.
- Spodbuja razpravo v šolskih organih in postavlja pravila za preprečevanje (spletnega) medvrstniškega nasilja.
- Vpeljuje kulturne in izobraževalne dejavnosti za učence z namenom razvijanja odgovorne digitalne državljske kulture.
- V sodelovanju z referentom proti medvrstniškemu nasilju (koordinatorjem) in ekipo proti medvrstniškemu nasilju pripravi pravilnik za preprečevanje ustrahovanja in spletnega

ustrahovanja ter smernice za uporabljanje in urejanje uporabe socialnih omrežij, ki predvideva disciplinske ukrepe in oblike podpore žrtvam.

- Na šolski spletni strani zagotavlja informacije o:
  - imenih in kontaktih odgovornih oseb za ustrahovanje in spletno ustrahovanje,
  - preventivnih in intervencijskih ukrepih, digitalni vzgoji (šolski pravilnik, TVIN, dogovor o soodgovornosti).
- V okviru kurikularnih dejavnosti določa cilje na področju vzgoje za preprečevanje in boj proti ustrahovanju ter spletnemu ustrahovanju, pri čemer upošteva določila Zakona št. 92/2019 o uvedbi državljske vzgoje, zlasti člena 3 (razvoj kompetenc in učni cilji) in člena 5 (digitalna državljska vzgoja).
- Sodeluje pri izobraževanjih za preprečevanje ustrahovanja in spletnega ustrahovanja, pri čemer se lahko opira na ponudbe institucionalnih storitev in usposobljenih organizacij (npr. platforma ELISA – www.piattaformaelisa.it).

Koordinator in ekipa za preprečevanje spletnega ustrahovanja in medvrstniškega nasilja

- Usmerjajo dejavnosti preprečevanja in obveščajo o disciplinskih ukrepih ter pravnih posledicah nasilništva, ob sodelovanju staršev in učencev.
- Sprejemajo in obravnavajo prijave učnega osebja, učencev, staršev in šolskega osebja.
- Koordinator/referent proti medvrstniškemu nasilju sodeluje s profesorji in razredniki, predlaga izobraževalne programe, pomaga ravnatelju, spremlja primere medvrstniškega nasilja, koordinira ekipo ter povezuje lokalne organizacije (psihologi, policija, socialni delavci, pedagogi).
- Ekipa za preprečevanje (spletnega) medvrstniškega nasilja organizira in usklajuje preventivne dejavnosti.
- Predlagajo izobraževanja zboru učnega osebja in sodelujejo z ravnateljem pri pripravi načrtov za aktivno spremljanje primerov nasilništva.
- Sodelujejo z zunanjimi partnerji, kot so socialne in zdravstvene službe, nevladne organizacije in policija, pri izvedbi preventivnih projektov.
- Ohranjajo stike s pristojnimi regijskimi in občinskimi referenti ter sodelujejo s krajevnimi oblastmi, združenji in organi pregona.
- Sodelujejo v spletnih izobraževanjih na platformi ELISA za preprečevanje nasilništva in spletnega nasilništva.
- Upravljaajo krizne primere nasilništva in spletnega nasilništva.

Zbor učnega osebja – Profesorski zbor

- Spodbuja izobraževalne in didaktične strategije za preprečevanje nasilništva, v sodelovanju z drugimi šolami v mreži.

Zavodski - Šolski svet

- Sprejme šolski pravilnik, ki vsebuje možne disciplinske ukrepe in/ali popravljalne ukrepe v primeru ustrahovanja in spletnega ustrahovanja.
- Spodbuja promocijo dogovora o soodgovornosti med šolo in družino.

Medrazredni / Razredni učiteljski zbor – Razredni svet

- Načrtuje učne in dodatne dejavnosti, ki spodbujajo sodelovanje učencev in refleksijo o pomenu civilnega sobivanja.
- Ustvarja pozitivno razredno klimo in spodbuja sodelovanje s starši ter predlaga projekte o pravni vzgoji in aktivnem državljanstvu.

Učno osebje

V skladu s starostjo učencev izpeljujejo vzgojne aktivnosti za spodbujanje spoštovanja pravil sobivanja in odgovorne rabe interneta.

- Pri pouku uporabljajo sodelovalne metode dela in omogočajo učencem ustrezne priložnosti za refleksijo.
- Anonimno izvajajo vprašalnike za prepoznavanje povzročiteljev nasilja in žrtev.
- Spodbujajo splošne preventivne dejavnosti.
- Vsak profesor, ki neposredno ali posredno izve za primere ustrahovanja ali spletnega ustrahovanja, mora to prijaviti odgovorni osebi ali ekipi za preprečevanje (spletnega) medvrstniškega nasilja, da se zagotovi pravočasna in usklajena intervencija.

Namestniki - Razredniki

- Spremljajo izvajanje vzgojnih ciljev ter sprožajo ukrepe proti medvrstniškemu nasilju.
- V zapisnike razrednih svetov vpisujejo primere ustrahovanja, izrečene disciplinske ukrepe, podporne ukrepe, sodelovanje s psihologi, policijo in lokalnimi organizacijami (po potrebi v koordinaciji s prefekturami).

Neučno osebje – pomožno in tehnično osebje

- Aktivno nadzorujejo šolske prostore (še posebej hodnike in stranišča, laboratorije, učilnice).
- Sodelujejo pri izobraževanjih o medvrstniškem in spletnem nasilju.
- Morebitne primere ali znake medvrstniškega nasilja prijavijo ravnatelju, odgovorni osebi ali ekipi.
- Če morajo ukrepati za prekinitev nasilja, to storijo v skladu s šolskim pravilnikom.

Starši, družine in skrbniki

- Aktivno sodelujejo v izobraževalnih programih o prepoznavanju znakov medvrstniškega nasilja in spletnega medvrstniškega nasilja.
- Pozorno spremljajo vedenje svojih otrok.
- Nadzorujejo uporabo tehnologij in internetne dejavnosti svojih otrok, pri čemer opazujejo morebitne znake depresije, tesnobe ali strahu po uporabi spleta.
- Poznajo disciplinske ukrepe, ki jih šolski pravilnik predvideva za primere medvrstniškega nasilja in spletnega medvrstniškega nasilja.
- Povabljeni so k udeležbi na srečanjih o ustrahovanju in spletnem ustrahovanju, da bi okrepili vzgojno sodelovanje.
- Podpišejo dogovor o soodgovornosti med šolo in družino.
- Seznanjeni so s šolskim pravilnikom, sprejetimi ukrepi in pravnimi posledicami dejanj ustrahovanja in nasilja.
- Seznanjeni so z ukrepi šole in sodelujejo v skladu z dogovorjenimi odgovornostmi.
- Sodelujejo s šolo pri preprečevanju in ukrepanju ob primerih ustrahovanja in medvrstniškega nasilja.

Učenci - Dijaki

- Aktivno sodelujejo pri šolskih pobudah in po ustreznem usposabljanju lahko delujejo kot mentorji mlajšim učencem.
- Spoznajo osnovna pravila spoštovanja pri spletni komunikaciji (družbena omrežja, e-pošta, SMS-i).

- Med poukom in v šolskih prostorih ne smejo uporabljati mobilnih telefonov ali drugih naprav za snemanje slik, videoposnetkov ali glasovnih posnetkov, razen če to odobri profesor za učne namene.
- Gradiva, pridobljena v šoli, smejo uporabljati izključno za osebno študijsko ali dokumentacijsko rabo, pri čemer morajo spoštovati pravico do zasebnosti vseh vpletenih.
- So aktivni pri preprečevanju ustrahovanja in nasilja, prijavljajo primere učiteljem ali odraslim ter podpirajo žrtve (npr. s tolažbo in aktivnim posredovanjem).

5. POSTOPKI ZA UKREPANJE V PRIMERIH SPLETNEGA USTRAHOVANJA IN MEDVRSTNIŠKEGA NASILJA

Prijava

Prijava neprimernega vedenja in/ali primerov nasilja ali spletnega nasilja je namenjena preprečevanju podcenjevanja potencialnih stisk žrtev. Prijavo lahko podajo dijakinje in dijaki, profesorji, starši ali tehnično-administrativno osebje z izpolnitvijo obrazca iz PRILOGE 1: »Prva prijava domnevnega nasilja in viktimizacije«.

Preverjanje

Naslednji korak po prejemu prijave je preverjanje in ocena dogodka, da se določi njegova resnost in sprejmejo ustrezni ukrepi. To nalogo opravljajo: ravnatelj ter ekipa za preprečevanje nasilja in spletnega nasilja. Izvesti je treba:

- razgovore z vpletenimi učenci,
- pripravo ocenjevalnega obrazca »Poglobljena ocena primerov nasilja in viktimizacije« (PRILOGA 2),
- sklic sestanka s starši.

Vzgojni in disciplinski ukrepi

Tretji korak vključuje vzgojne in disciplinske ukrepe, ki jih sprejme razredni svet, v primeru izključitve za več kot 15 dni pa tudi zavodski svet. Predvideni ukrepi so:

- ponovno vzpostavljanje pravil vedenja v razredu (med/razredni svet),
- razprave in intervencije v razredu (med/razredni svet),
- ozaveščanje in odgovornost vpletenih učencev (med/razredni svet),
- izrek disciplinskega ukrepa za učence srednje šole (razredni svet/zavodski/šolski svet),
- po potrebi prijava pristojnim organom (socialne službe, policija, karabinjerji).

Šolska ustanova obravnava kot resno kršitev vsa ugotovljena ravnanja, ki predstavljajo oblike medvrstniškega nasilja in spletnega medvrstniškega nasilja, ter jih kaznuje v skladu s Šolskim pravilnikom, dopolnjenim s tem pravilnikom.

Primeri nasilništva in spletnega nasilništva bodo kaznovani s poudarkom na popravljalnih disciplinskih ukrepih, ki vključujejo izobraževalne aktivnosti za razmislek in družbeno koristna dela znotraj šole. V hujših primerih, ko je dogodek potrjen, lahko ravnatelj kontaktira spletno policijo, ki lahko po odobritvi sodnih organov izvede preiskavo, odstrani žaljivo ali nezakonito vsebino s spleta ter izbriše račun storilca spletnega nasilništva, če ta ne spoštuje pravil obnašanja.

Prednostna naloga šole ostaja varovanje psihosocialnega blagostanja tako žrtve kot tudi povzročitelja nasilja. Zato šola organizira svetovalno pisarno pod vodstvom šolskega psihologa, ki nudi psihološko podporo žrtvam nasilništva in njihovim družinam ter omogoča rehabilitacijski proces za povzročitelja nasilja, da bi se preprečilo ponavljanje takšnih dejanj v prihodnosti.

Po objavi Min. odloka št. 134/2025 v Uradnem listu dne 10. oktobra 2025, je postopek izrekanja disciplinskih ukrepov v primeru spletnega ustrahovanja oz. medvrstniškega nasilja sledeči:

VEDENJE	POSTOPEK	DISCIPLINSKI UKREP	ODGOVORNI
Neprimerno in žaljivo izražanje do drugih ali nespoštovanje šolskega osebja/sošolcev	Učitelj/Profesor zabeleži opozorilo v razredni dnevnik (vpis v spletni dnevnik), obvesti razrednika, ki obvesti družino in po potrebi skliče sestanek.	Pisno opozorilo v razredni dnevnik (vpis v spletni dnevnik, pogovor s starši)	Ravnatelj – Učno osebje
Uporaba mobilnega telefona ali predmetov, ki lahko škodujejo	Učenec/učenka - Dijak/inja začasno odda telefon, profesor/ica, zabeleži "vpis v dnevnik" in razrednik obvesti družino ter po potrebi skliče sestanek.	Pisno opozorilo (vpis v spletni dnevnik) - začasna oddaja predmeta	Ravnatelj – Učno osebje
Ponovno nespoštovanje šolskega osebja ali sošolcev	Učitelj/Profesor napiše poročilo ravnatelju, skliče se razredni svet, starši se dogovorijo o nadaljnjih vzgojnih ukrepih.	Začasna oddalžitev / izključitev do 2 dni Družbeno koristno delo v šolski skupnosti (do dva dni na šoli)	Med/Razredni svet
Fizično nasilje nad drugimi, psihološko nasilje, ustrahovanje, uporaba mobilnega telefona za snemanje brez dovoljenja	Učitelj/Profesor zabeleži opozorilo v razredni dnevnik (vpis v spletni dnevnik), razrednik obvesti družino in skliče sestanek.	Začasna oddalžitev / izključitev do 2 dni Družbeno koristno delo v šolski skupnosti (do dva dni na šoli)	Med/Razredni svet
Ponavljajoča se huda kazniva dejanja ali ogrožanje varnosti drugih (pretep, grožnje, ponavljajoče se nasilno vedenje, uporaba telefona za širjenje posnetkov)	Učitelj/Profesor napiše poročilo ravnatelju, razredni svet po posvetu s starši izreče disciplinski ukrep.	Začasna oddalžitev od pouka/izključitev od 3 do 15 dni - Družbeno koristno delo v zunanjih ustanovah (8.ter, quater in quinquies ods. 4.čl. MO 134/2025)	Med/Razredni svet
Dokumentirano izsiljevanje, huda grožnja, uporaba orožja, spolno nadlegovanje, ponavljajoče se hude kršitve	Učitelj/Profesor napiše poročilo ravnatelju, skliče se razredni svet, ki predlaga disciplinski ukrep šolskemu/zavodskemu svetu. V primeru kaznivega dejanja se obvesti tožilstvo.	Oddalžitev/Izključitev za več kot 15 dni, izključitev do konca šolskega leta ali neopravljanje zaključnega izpita	Šolski/Zavodski svet

Primeri nekaterih družbeno koristnih del za šolsko skupnost

DISCIPLINSKI UKREP	DEJAVNOSTI (družbeno koristna dela za šolsko skupnost pod nadzorom učitelja/profesorja)
A	Urejanje šolske knjižnice, čiščenje šolskega dvorišča, pomoč šolskim sodelavcem
B	Pripravljenost na sodelovanje pri pobudah v korist šolske skupnosti
C	Ročne dejavnosti za obnovo opreme, pohištva in šolskih dobrin na splošno, ki so bile neupravičeno poškodovane; odpravljanje namerno povzročene škode v šolskem okolju (te dejavnosti bodo dogovorjene z družino)
D	Medsebojno poučevanje, dejavnosti v podporo sošolcem s posebnimi potrebami ali druge oblike sodelovanja v okviru solidarnostnih pobud, ki jih organizira šola (te dejavnosti bodo dogovorjene z družino)
E	Branje besedil ali ogled videoposnetkov z vzgojno vsebino, iz katerih učenec izlušči ključne misli za predstavitev celotnemu razredu ali pripravi pisno poročilo za profesorje
F	Pogovor s šolskim psihologom

G	Individualni študijski programi usmerjeni v poglobljeno razumevanje pojava, vključno s pripravo pisnih nalog, ki spodbujajo učenca/dijaka k razmisleku in kritični ponovni obravnavi obravnavanih dogodkov.
H	Sodelovanje v skupinskih aktivnostih na strateške teme, ki spodbujajo govorjenje o sebi in medosebnih odnosih (npr. prijateljstvo, odnosi z vrstniki, šola, prosti čas, družina itd.).
I	Predstavitve raziskovalnega poročila pred razredom o poglobljenih študijskih vsebinah.
J	Sodelovanje pod vodstvom šolskega koordinatorja pri organizaciji informativnih akcij o pojavu, kot so srečanja s policijo, projektne dejavnosti itd.
K	Vključitev v prostovoljske aktivnosti in solidarnostne pobude, ki jih organizira šola.
L	Obvezna udeležba na specifičnih izobraževalnih tečajih o družbeno ali kulturno pomembnih temah.

Navedene dejavnosti so zgolj primeri. Pristojni organi si pridržujejo pravico, da disciplinski ukrep nadomestijo z dejavnostmi druge narave, pri čemer ostaja glavni cilj zagotoviti celovit razvoj dijakinja/dijake. Trajanje oziroma pogostost disciplinskega ukrepa in pripadajoče dejavnosti bo določena glede na storjeno dejanje in po neizpodbitni presoji pristojnih organov.

Priziv

Zoper disciplinske ukrepe je mogoča pritožba s strani vsakega upravičenega deležnika (npr. staršev) v roku petnajstih dni od prejema obvestila. Pritožba se vloži pri Jamstvenem svetu šole, ki je ustanovljen in urejen s posebnim pravilnikom, ki je sestavni del Statuta dijakov in dijakinj.

Jamstveni svet mora odločiti v roku desetih dni po prejemu pritožbe (člen 5, odstavek 1 DPR 249/1998). Če v tem roku ne sprejme odločitve, se ukrep smatra za potrjenega.

6. POSTOPKI ZA UKREPANJE V PRIMERU KAZNIVIH DEJANJ, POVEZANIH Z (SPLETNIM) MEDVRSTNIŠKIM NASILJEM

V primerih nasilja in spletnega nasilja lahko pride do kaznivih dejanj, kot jih določa italijanska zakonodaja.

Učno osebje in ravnatelj imajo dolžnost prijave (člen 331 Kazenskega zakonika). Prijavo je treba nemudoma predložiti ali posredovati državnemu tožilcu ali uradniku pravosodne policije (opustitev ali zamuda prijave predstavlja kaznivo dejanje po členu 361 Kazenskega zakonika).

V primerih spletnega nasilja Zakon št. 71/2017 določa, da lahko starši/skrbniki ali mladoletnik, starejši od 14 let:

- pošljejo zahtevo upravitelju družbenega omrežja za odstranitev vsebine, objavljene na spletu v njihovo škodo, v roku 48 ur;
- če vsebina v 48 urah ni odstranjena, vložijo prijavo pri informacijskem pooblaščenca (povezava) in se obrnejo na policijo za kibernetški kriminal (povezava), če gre za naslednja kazniva dejanja:
  - Lažno predstavljane (člen 404 KZ)
  - Obrekovanje (člen 595 KZ)
  - Seksualno izsiljevanje (člen 609 bis KZ)
  - Zasebno nasilje (člen 610 KZ)
  - Zalezovanje (*stalking*) (člen 612 bis KZ)
  - Nedovoljena obdelava osebnih podatkov (D. Lgs 196/2003, člen 167 ter)

Poleg zgoraj omenjenih kaznivih dejanj se nasilje in spletno nasilje lahko nanašata tudi na naslednja kazniva dejanja:

- Pomoč storilcu pri izogibanju kazni (člen 378 KZ)
- Zloraba in trpinčenje (člen 572 KZ)

- Napeljevanje ali pomoč pri samomoru (člen 580 KZ)
- Udarec ali druga telesna poškodba (člen 581 KZ)
- Otroška pornografija in virtualna pornografija (člen 600 ter in quater 1 KZ)
- Omejitev prostosti (ugrabitev) (člen 605 KZ)
- Spolno nasilje (člen 609 bis KZ)
- Kvarjenje mladoletnika (člen 609 quinquies KZ)
- Grožnja (člen 612 KZ)
- Maščevalna pornografija (revenge porn) (člen 613 ter KZ)
- Tatvina (člen 624 KZ)
- Rop (člen 628 KZ)
- Izsiljevanje (člen 629 KZ)
- Poškodovanje tuje stvari (člen 635 KZ)
- Izkoriščanje osebe, ki ni sposobna skrbeti zase (člen 643 KZ).

Postopek je sledeči:

AKCIJA	VPLETENE OSEBE	AKTIVNOSTI
1. PRIJAVA	Starši, učitelji/profesorji, učenci/dijaki, pomožno in tehnično osebje	Prijava neprimernega vedenja ali primerov ustrahovanja/spletnega nasilja.
2. ZBIRANJE INFORMACIJ	Ravnatelj, referenti za (spletno) medvrstniško nasilje, ekipa, učitelji/profesorji, učenci/dijaki, neučno osebje	Zbiranje, preverjanje in vrednotenje informacij.
3. VZGOJNI UKREPI	Ravnatelj, referenti in ekipa proti (spletnemu) medvrstniškemu nasilju, učitelji/profesorji, učenci/dijaki, starši, psihologi	Srečanja z vpletenimi učenci, razredne razprave, obveščanje in vključevanje staršev, ozaveščanje učencev, kritična refleksija o pravih vedenja, svetovanje.
4. DISCIPLINSKI UKREPI	Ravnatelj, razredni svet, referenti in ekipa proti (spletnemu) medvrstniškemu nasilju, učitelji/profesorji	Glej Šolski pravilnik.
5. OCENJEVANJE	Ravnatelj, razredni svet, učitelji/profesorji	Po vzgojnih in disciplinskih ukrepih oceniti: - ali je težava rešena (nadaljnje spremljanje); - ali situacija traja (nadaljnji ukrepi).

Uvedba novih predpisov za preprečevanje in zatiranje (spletnega) medvrstniškega nasilja v skladu z Zakonom št. 70/2024

Zakon št. 70/2024 uvaja posodobljene ukrepe za preprečevanje in zatiranje ustrahovanja in kibernetnega ustrahovanja v šolah. Določa obveznost vsake šole, da ustanovi stalno spremljevalno skupino in sprejme poseben notranji pravilnik za obravnavo teh pojavov.

Ena ključnih novosti zakona je uvedba vzgojnih ukrepov za mladoletnike, ki so odgovorni za agresivna ali ponižujoča dejanja. Ti programi vključujejo dejavnosti, namenjene razvijanju spoštovanja do drugih, spodbujanju zdravih medosebnih odnosov in nenasilne komunikacije.

Posodobitev šolskega pravilnika

Šolski pravilnik je bil posodobljen v skladu z veljavno zakonodajo in vključuje prepoved uporabe mobilnih telefonov, razen v primerih, ki jih določa zakon.

Poleg tega so v pravilnik za preprečevanje in zatiranje medvrstniškega nasilja in spletnega ustrahovanja dodani disciplinski ukrepi, povezani z določenimi vedenji, skupaj z vzgojnimi ukrepi. Ti

vključujejo dejavnosti v korist šolske skupnosti, ki spodbujajo odgovornost in medsebojno spoštovanje.

7. PROTOKOL UKREPANJA V PRIMERU NUJNIH SITUACIJ

Intervencija pri žrtvi

- Sprejeti žrtev v mirnem in zasebnem prostoru.
- Pred srečanjem se je pomembno seznaniti z dogajanjem.
- Izkazati podporo žrtvi in je ne kriviti za dogodek.
- Pojasniti žrtvi, da je šola motivirana za pomoč in podporo.
- Postopoma obveščati žrtev o nadaljnjih korakih.
- Določiti naslednje sestanke za spremljanje situacije in zbiranje dodatnih informacij.

Intervencija pri povzročitelju nasilja

- Sprejeti domnevnega povzročitelja nasilja v mirnem prostoru, ne da bi takoj omenili razlog srečanja.
- Začeti pogovor z navedbo, da smo seznanjeni s konkretnim primerom nasilja ali ustrahovanja.
- Omogočiti dijakinj/dijaku, da izrazi svojo plat zgodbe.
- Jasno pokazati resnost situacije.
- Izogibati se razpravam in opravičevanjem dejanj.
- Skupaj iskati možne rešitve za spremembo vedenja.
- Spodbuditi razumevanje problema in potrebo po popravi škode.
- Če je ustrahovalcev več, se z vsakim izvede individualen pogovor, da se prepreči njihovo dogovarjanje.
- Po individualnih pogovorih sledi skupinski sestanek z vsemi vpletenimi.

Skupinski pogovor z ustrahovalci

- Srečanje začeti s povzetkom ugotovitev iz individualnih pogovorov.
- Cilj je zaustaviti ustrahovanje/nasilje in poiskati pozitivne rešitve.

Srečanje med ustrahovalcem in žrtvijo

- To se izvede le, če so vse strani pripravljene in če ekipa zazna iskreno obžalovanje ter pripravljenost na popravo škode. Pomembno je:
  - Ponovno pregledati dogodek, pri čemer ima povzročitelj nasilja možnost podati svojo razlago.
  - Poslušati, kako žrtev doživlja situacijo zdaj.
  - Skupno oblikovati pozitivne rešitve in pripraviti konkreten načrt sprememb.

Vključitev razreda ali morebitnih opazovalcev

- To se priporoča le, če je zaznan jasen znak spremembe pri domnevnem ustrahovalcu (-ih). Cilj vključevanja razreda je izboljšati razredno klimo in odnose, pri čemer se izognemo morebitni dodatni izpostavitvi žrtve.

VIRI:

- Ustava R. Italije, Dežela FJK, prevod: Centralni urad Lektura: SloriJezik Pravno svetovanje: doc. dr. Sandro Paolucci, prof. dr. Rajko Pirnat Pravna revizija: prof. dr. Rajko Pirnat. Objava vsebuje besedilo

ustave Italijanske republike, posodobljeno z Ustavnim zakonom št. 1 z dne 26. 9. 2023 (Uradni list št. 235 z dne 7. 10. 2023).

- Kazenski zakonik R. Italije, ital. Codice penale.
- Civilni zakonik R. Italije, ital. Codice civile.
- Smernice za preprečevanje vrstniškega nasilja: min. odlok št. 13 z dne 13.1.2021 z min. dopisom št. 482 z dne 18.2.2021 <https://www.mim.gov.it/linee-guida-prevenzione-e-contrasto> .
- <https://www.garanteprivacy.it/web/guest/home/docweb/-/docweb-display/docweb/6732688>.
- <https://safe.si/nasveti/spletno-in-mobilno-trpincenje/spletno-nasilje> .
- www.piattaformaelisa.it .
- Medvrstniško nasilje, Protokol za ravnanje ob zaznavi in obravnavi medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih, Zavod R. Slovenije za šolstvo, spletna izdaja, Ljubljana, 2023. Publikacija je dosegljiva na: www.zrss.si/pdf/protokol_medvrstnisko_nasilje.pdf .

PRILOGA 1

Vir: Piattaforma Elisa

Ekipi za preprečevanje (spletnega) medvrstniškega nasilja Večstopenjske šole pri Sv. Jakovu v Trstu

PRVA PRIJAVA (DOMNEVNEGA) NASILJA IN VIKTIMIZACIJE

Ime osebe, ki izpolnjuje prijavo (Učitelj/Profesor - Starši - Skrbniki - Učenec/Dijak - upravno osebje):

.....

Datum: .....

1. Oseba, ki prijavlja domnevno nasilje

- ☐ Žrtev: .....
- ☐ Sošolec/-ka žrtve, ime: .....
- ☐ Mati/oče/skrbnik žrtve, ime: .....
- ☐ Drugo: .....

2. Podatki o žrtvi

Ime: ..... Razred: .....

Druge žrtve: ..... Razred: .....

Druge žrtve: ..... Razred: .....

3. Podatki o domnevnem povzročitelju/-ih nasilja

Ime: ..... Razred: .....

Ime: ..... Razred: .....

Ime: ..... Razred: .....

Ime: ..... Razred: .....

4. Kratek opis prijavljenega problema

Navedi konkretne primere nasilnih dogodkov (npr. žaljivi komentarji ali spremenjene fotografije, porivanje ob vhodu/izhodu iz šole itd.).

.....

.....

5. Kako pogosto so se incidenti zgodili?

.....

Način oddaje prijave:

Po e-pošti ali osebno učitelju oz. profesorju, zadolženim za preprečevanje nasilja in spletnega nasilja - prof. Erika Junc, uč. Francesca Criti in uč. Kristen Belicic (erika.junc@dijak.edu.it, francesca.criti@dijak.edu.it, kristen.belicic@dijak.edu.it) .

Osebe, pristojne za obravnavo prijave, bodo situacijo predložili v presojo EKIPI ZA PREPREČEVANJE NASILJA IN SPLETNEGA NASILJA TER ZA NUJNE PRIMERE.

Datum: .....

odpis: .....

PRILOGA 2

Vir: Piattaforma Elisa

POGLOBLJENA ANALIZA PRIMEROV (SPLETNEGA) MEDVRSTNIŠKEGA NASILJA

Imena tistih, ki opravijo poglobljeno analizo:

.....

Datum: .....

Osnovne informacije

1. Datum poročanja o primeru (spletnega) medvrstniškega nasilja:
2. Oseba, ki je poročala o primeru (spletnega) medvrstniškega nasilja:
  - a. Žrtev
  - b. Sošolec/-ka žrtve:
  - c. Oče/mati žrtve:
  - d. Profesor:
  - e. Drugi:
3. Podatki o žrtvi/žrtvah:
  - a. Žrtev: Razred:
  - b. Žrtev: Razred:
  - c. Žrtev: Razred:
4. Podatki o povzročitelju nasilja/-ih:
  - a. povzročitelj nasilja: Razred:
  - b. povzročitelj nasilja: Razred:
  - c. povzročitelj nasilja: Razred:
5. Opisati nasilno dejanje in navesti nekaj primerov:

.....

.....

.....

.....
6. Na podlagi zbranih informacij, **katera vrsta nasilja se je zgodila?**
  - a. Učenec/ka je bil žaljen, zasmehovan ali tarča ponižujočih pripomb.
  - b. Bil/a je popolnoma ignoriran/a ali izključen/a iz svoje skupine prijateljev.
  - c. Bil/a je pretepen/a, brcan/a ali odrinjen/a.
  - d. O njem/njej so se širile laži ali govorice, zaradi katerih so ga drugi začeli "sovražiti".
  - e. Vzeli so mu/ji denar ali druge osebne predmete (ali so jih uničili).
  - f. Bil/a je ogrožen/a ali prisiljen/a storiti stvari, ki jih ni želel/a.
  - g. Bil/a je deležen/žna žaljivih imen, slabih komentarjev ali gest zaradi svoje etnične pripadnosti, barve kože, vere, spolne usmerjenosti ali spolne identitete.
  - h. Bil/a je žrtev spolnih žalitev ali nadlegovanja z žaljivimi imeni, gestami ali dejanji.
  - i. Bil/a je izključen/a iz skupinskih klepetov, WhatsApp skupin ali spletnih skupnosti.
  - j. Bil/a je žrtev spletnega nasilja preko računalnika ali pametnega telefona z žaljivimi sporočili, objavami ali fotografijami na Facebooku, WhatsAppu, Twitterju, MySpaceu, Snapchatu ali drugih družbenih omrežjih.

k. Nekdo si je prisvojil njegove/njene osebne podatke in jih uporabil pod lažno identiteto, vključno z gesli, e-poštnim računom, Facebook profilom ali telefonskim imenikom.

l. Drugo: .....

7. Kolikokrat so se zgodili nasilni dogodki?

.....

8. Kdaj se je zgodil zadnji primer nasilja?

.....

9. Kako dolgo že traja nasilje?

.....

10. Ali so se podobni dogodki zgodili tudi v preteklih letih?

.....

Trpljenje žrtve

Žrtev kaže naslednje znake:

Znaki	Ni res	Delno res – včasih	Zelo res – pogosto
Spremembe v primerjavi s prejšnjim vedenjem	☐	☐	☐
Nepojasnjene poškodbe ali telesne bolečine	☐	☐	☐
Strah pred odhodom v šolo (ne hodi rad/a)	☐	☐	☐
Strah pred vožnjo z avtobusom – prošnja, da ga/jo kdo spremlja ali izbira drugačno pot	☐	☐	☐
Težave v odnosih s sošolci	☐	☐	☐
Osamljenost / zavračanje družbe	☐	☐	☐
Nizka samozavest	☐	☐	☐
Spremembe v splošnem razpoloženju (je bolj žalosten/na, depresiven/na, osamljen/a, umaknjen/a)	☐	☐	☐
Znaki fizičnega in vedenjskega nelagodja (glavoboli, bolečine v trebuhu, ne je, ne spi ...)	☐	☐	☐
Spremembe, ki jih je opazila družina	☐	☐	☐
Občutek nemoči in težave pri odzivanju	☐	☐	☐

Resnost situacije žrtve:

1 Prisotnost vseh odgovorov na stopnji 1 ZELENO	2 Prisotnost vsaj enega odgovora na stopnji 2 RUMENO	3 Prisotnost vsaj enega odgovora na stopnji 3 RDEČE

Sintomatologija povzročitelja nasilja

povzročitelj nasilja kaže naslednje znake:

Znaki	Ni res	Delno res – včasih	Zelo res – pogosto

Vedenje prevlade nad vrstniki	☐	☐	☐
Vedenje, ki cilja na šibkejšje sošolce	☐	☐	☐
Status, zaradi katerega se ga drugi bojijo	☐	☐	☐
Pomanjkanje strahu/skrb za posledice svojih dejanj	☐	☐	☐
Odsotnost občutka krivde (če ga kdo opomni, ne pokaže obžalovanja)	☐	☐	☐
Vedenje, ki ogroža druge	☐	☐	☐
Spremembe, ki jih je opazila družina	☐	☐	☐

Resnost situacije povzročitelj nasilja:

1 Prisotnost vseh odgovorov na stopnji 1 ZELENO	2 Prisotnost vsaj enega odgovora na stopnji 2 RUMENO	3 Prisotnost vsaj enega odgovora na stopnji 3 RDEČE

Fenomenologija nasilja: skupina in kontekst

13. Koliko sošolcev podpira povzročitelja nasilja?

Število: .....

14. Učenci/dijaki, ki aktivno podpirajo povzročitelja nasilja:

a. Ime:

b. Ime:

c. Ime:

Razred:

Razred:

Razred:

15. Koliko sošolcev/dijakov podpira žrtev ali bi jo lahko podprli?

Število: .....

15. Učenci/dijaki, ki lahko podprejo žrtev:

a. Ime:

b. Ime:

c. Ime:

Razred:

Razred:

Razred:

17. So učitelji/profesorji kakorkoli posredovali?

☐ Da

☐ Ne

☐ Ne vem

18. Ali so družina ali drugi odrasli poskušali posredovati?

☐ Da

☐ Ne

☐ Ne vem

19. Ali je družina zaprosila za pomoč?

☐ Da

☐ Ne

ODLOČITEV

Na podlagi zbranih informacij iz različnih področij (resnost simptomatologije žrtve, resnost simptomatologije povzročitelja nasilja, značilnosti kontekstualnega okvirja razredne skupine in družine) se določi raven prioritetenosti ukrepa:

- ☐ ZELENI KOD (raven tveganja za nasilje): Situacija, ki jo je treba spremljati z preventivnimi ukrepi v razredu.
- ☐ RUMENI KOD (sistematska raven nasilja): Ukrepi, ki so indicirani in strukturirani v šoli ter zaporedno vključevanje mreže, če ni rezultatov.
- ☐ RDEČI KOD (nujni ukrepi za nasilje): Nujni ukrepi s podporo mreže.